

๒.๔ ให้สมาชิกวุฒิสภาปลอดจากอิทธิพลของพรรคการเมืองอย่างแท้จริง

๒.๕ ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาแทรกแซงข้าราชการประจำ

๓. ทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม (เติมสิ่งที่ขาดหายไป ในรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐)

๓.๑ บัญญัติหมวดจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดโทษ **การฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรม**ที่ร้ายแรงของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นำไปสู่การ **ถอดถอนออกจากตำแหน่ง**

๓.๒ กำหนดมาตรการเพื่อไม่ให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนทางการเมือง โดยกำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทต่อไป ทั้งนี้ ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติซึ่งครอบคลุมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

๓.๓ การแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีความเข้มข้นขึ้นขยายไปถึงทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจะต้องเปิดเผยให้แก่สาธารณชนทราบเช่นเดียวกับของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

๓.๔ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี **พ้นจากตำแหน่ง** ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำคุก แม้จะมีการรอลงโทษก็พ้นจากตำแหน่ง

๓.๕ ห้ามประธานสภา รองประธานสภา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีดำเนินการใด ๆ ดังนี้

๑) ประธานสภาและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ในระหว่างการดำรงตำแหน่งจะเป็นการรวมการบริหารหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองมิได้

๒) นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ห้ามมิให้ออกเสียงลงคะแนนในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง การปฏิบัติหน้าที่ หรือการมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น

๓.๖ เปลี่ยนระบบการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา จากการเลือกตั้งโดยตรงเพียงอย่างเดียว เป็นจากการเลือกตั้งและการสรรหาผู้เหมาะสมจากภาคส่วนต่างๆ อย่างเป็นธรรม

๔. ทำให้องค์กรตรวจสอบมีความอิสระ เข้มแข็งและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑ ปรับปรุงระบบการสรรหาองค์กรตรวจสอบเพื่อให้มีความอิสระและเหมาะสมกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรอย่างแท้จริง

๔.๒ ปรับปรุงอำนาจหน้าที่และระบบการทำงานขององค์กรตรวจสอบให้ดียิ่งขึ้น

๑) ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับฟ้องโดยตรงในเรื่องที่ประชาชนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้

๒) ให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือยื่นด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

๓) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถหยิบยกเรื่องที่เกิดความเสียหายต่อประชาชนโดยรวมขึ้นพิจารณาได้ **โดยไม่จำเป็นต้องมีการร้องเรียน**

๔) ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเปิดอภิปราย **นายกรัฐมนตรี** ได้ง่ายขึ้น โดยใช้เสียงเพียง **๑ ใน ๕** และ **รัฐมนตรี ๑ ใน ๖** หรือเมื่อครบ ๒ ปี ในกรณีเสียงไม่ถึงก็สามารถเปิดอภิปรายได้ด้วย นอกจากนี้ยังกำหนดให้สามารถอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีที่สลับการอภิปรายไม่ไว้วางใจโดยไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีอื่นได้

๔.๓ จัดให้มีระบบการตรวจสอบการทำงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๑) การสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้งเป็นอำนาจของ ก.ต. แต่ถัดภายหลังประกาศผลการเลือกตั้ง ในกรณี ส.ส. / ส.ว. ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ส่วนการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นให้ยื่นต่อศาลอุทธรณ์ หรือศาลอุทธรณ์ภาค

๒) ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การเมืองโปร่งใส
องค์กรอิสระเข้มแข็ง
เพิ่มสิทธิเสรีภาพ
ลดการผูกขาดอำนาจรัฐ
ร่วมลงประชามติ
เพื่อประชาธิปไตยของปวงชน

โทร : 1743 สภาร่างรัฐธรรมนูญ

สาระสำคัญของ ร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

19 สิงหาคม ร่วมลงประชามติ

สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ร่างขึ้นบนสถานการณ์ที่จะต้องนำพาประเทศไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ และจัดให้มีการเลือกตั้งภายในปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งนี้ เพื่อปรับปรุงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ก่อให้เกิดการผูกขาดการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม การดำเนินการทางการเมืองของนักการเมืองที่ขาดความโปร่งใส ขาดคุณธรรมและจริยธรรม การใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนยังไม่ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมอย่างเต็มที่

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีสาระสำคัญที่มุ่งจะแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้ดำเนินการใน ๔ แนวทางด้วยกัน ดังนี้

๑. คุ้มครอง ส่งเสริม และขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่
๒. ลดการผูกขาดอำนาจรัฐและเพิ่มอำนาจประชาชน
๓. ทำให้การเมืองมีความโปร่งใสมีคุณธรรมและจริยธรรม
๔. ทำให้องค์กรตรวจสอบมีความอิสระ เข้มแข็งและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. คุ้มครอง ส่งเสริม และขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่

๑.๑ เพิ่มประเภทสิทธิและเสรีภาพให้มากขึ้นกว่าเดิม

๑) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไม่ให้ถูกละเมิด
๒) ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง
๓) สิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนได้รับความคุ้มครองอย่างไม่เคยมีมาก่อน ไม่เพียงแต่ห้ามปิดกั้นการสื่อมวลชนเท่านั้น ยังห้ามแทรกแซงสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสาร รวมทั้งห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเจ้าของกิจการหรือเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการสื่อมวลชนด้วย เพื่อป้องกันการใช้สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์ของตนเอง

๔) ประชาชนได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ๑๒ ปี โดยเท่าเทียมกัน

๕) เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวได้รับสิทธิเพิ่มขึ้นในการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

๖) บุคคลที่ไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐเป็นครั้งแรก

๗) ขยายสิทธิชุมชน การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน ชุมชนมีสิทธิที่จะฟ้ององค์กรของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติรับรองสิทธิชุมชน

๘) ในการทำหนังสือสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศทั้งหลายที่มีผลกระทบต่อประชาชน รัฐจะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อน และต้องแก้ไขเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการลงนามในหนังสือสัญญาอย่างรวดเร็ว เหมาะสมและเป็นธรรมด้วย

๘) ให้สิทธิประชาชน ๕๐,๐๐๐ คน เข้าชื่อเพื่อเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้เป็นครั้งแรก

๑.๒ ทำให้การใช้สิทธิและเสรีภาพง่ายกว่าเดิม

๑) สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองและคุ้มครองไว้ แม้ว่าไม่มีกฎหมายลูกออกมารองรับ ประชาชนก็สามารถใช้สิทธิและเสรีภาพเหล่านั้นได้ทันทีโดยการร้องขอต่อศาล

๒) ลดจำนวนประชาชนในการเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมาย จาก ๕๐,๐๐๐ ชื่อ เหลือเพียง ๑๐,๐๐๐ ชื่อ และถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จาก ๕๐,๐๐๐ ชื่อ เหลือเพียง ๒๐,๐๐๐ ชื่อ

๑.๓ ทำให้การใช้สิทธิและเสรีภาพมีประสิทธิภาพและมีมาตรการคุ้มครองอย่างชัดเจน

๑) กำหนดระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี ต้องตรากฎหมายลูกเพื่อรองรับสิทธิต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ชัดเจน (ส่วนใหญ่ประมาณ ๑ ปี)

๒) ให้ประชาชนมีสิทธิฟ้องศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง ในกรณีที่กฎหมายมีบทบัญญัติที่มีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

๓) ชุมชนมีสิทธิฟ้องศาลได้ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิของชุมชน

๔) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฟ้องศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครองได้ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๑.๔ ทำให้แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐมีความชัดเจนและผูกพันรัฐมากกว่าเดิม ทั้งปรับปรุงการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๑) รัฐต้องสนับสนุนให้ดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมด้วย

๒) คุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระ หรือการรวมกลุ่มของการประกอบอาชีพของประชาชนในการดำเนินการด้านเศรษฐกิจ

๓) ห้ามมิให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในความผูกขาดของเอกชน

๔) แนวนโยบายด้านที่ดิน ต้องกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม เพื่อให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินอย่างทั่วถึง

๒. ลดการผูกขาดอำนาจรัฐและเพิ่มอำนาจประชาชน

๒.๑ เสริมสร้างอำนาจทางการเมืองให้แก่ประชาชน

๑) ให้ประชาชนและชุมชนมีอำนาจในการฟ้องร้องรัฐที่ใช้อำนาจไม่เป็นธรรมได้

๒) ให้ประชาชนใช้สิทธิทางการเมืองได้ง่ายขึ้น เช่น การลดจำนวนประชาชนในการเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง หรือข้าราชการระดับสูงและการเสนอกฎหมาย

๒.๒ จำกัดการผูกขาดและการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมของรัฐบาล

๑) นายกรัฐมนตรีอยู่ในตำแหน่งได้ไม่เกิน ๘ ปี

๒) การตราพระราชกำหนดของรัฐบาลจะต้องถูกตรวจสอบโดยองค์กรตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมิใช่ตามอำเภอใจของรัฐบาลอีกต่อไป

๓) มีหมวดการเงิน การคลัง และงบประมาณขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เพื่อให้รัฐบาลใช้จ่ายเงินอย่างไม่เป็นวินัยทางการเงินและงบประมาณ และรายจ่ายงบกลางต้องมีจำนวนจำกัดและต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นด้วย

๔) กำหนดให้องค์กรกฤษฎีการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพื่อมีอิสระในการพิจารณาสิ่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม

๕) ห้ามควมรวมพรรคการเมืองในระหว่างที่อยู่ของสภาผู้แทนราษฎรยังไม่สิ้นสุดลงเพื่อป้องกันการเกิดเสียงข้างมากอย่างผิดปกติในสภา

๒.๓ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอิสระจากการครอบงำของพรรคการเมือง เพื่อทำหน้าที่ในฐานะผู้แทนปวงชนได้อย่างเต็มที่ โดยกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอิสระจากมติพรรคการเมืองในการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ